

<http://dx.doi.org/10.16926/gea.2026.01.01.25>

dr Ewelina ŻELASKO-MAKOWSKA, prof. UJD

<https://orcid.org/0000-0001-9350-1733>

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

e-mail: e.zelasko-makowska@ujd.edu.pl

dr Anna ROGACKA-ŁUKASIK

<https://orcid.org/0000-0001-6140-0591>

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

e-mail: a.rogacka-lukasik@ujd.edu.pl

dr Patrycja SOŁTYSIAK

<https://orcid.org/0000-0001-9544-0671>

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

e-mail: p.soltysiak@ujd.edu.pl

dr Mariusz PARADOWSKI

<https://orcid.org/0000-0003-0874-5181>

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

e-mail: m.paradowski@ujd.edu.pl

r. pr. Karolina KWIATKOWSKA

<https://orcid.org/0000-0003-2430-0879>

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

e-mail: k.kwiatkowska@ujd.edu.pl

Sprawozdanie z Wielkiego Kongresu Mediacji (Częstochowa, 16 października 2025 r.)

W dniu 16 października 2025 r. na Wydziale Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie odbył się I Wielki Kongres Mediacji. Była to pierwsza z cyklu konferencja naukowa z zakresu alternatywnych metod rozwiązywania sporów w różnych obszarach prawa, wymiarze sprawiedliwości, administracji, biznesie oraz szkolnictwie. Organizatorami tego wydarzenia byli Pracownicy Uczelni: prof. dr hab. Bogusław Przywora (p.o JM Rektora, Prorektor ds. Nauki

i Badań Naukowych), dr Ewelina Żelasko-Makowska, prof. UJD (Dziekan Wydziału Prawa i Ekonomii), dr Anna Rogacka-Łukasik (Prodziekan ds. Ogólnych na Wydziale Prawa i Ekonomii), dr Mariusz Paradowski (Prodziekan ds. Kształcenia i Spraw Studenckich Wydziału Prawa i Ekonomii), dr Patrycja Sołtysiak (adiunkt badawczo-dydaktyczny na Wydziale Prawa i Ekonomii, mediator NVC), r. pr. Karolina Kwiatkowska (asystent badawczo-dydaktyczny na Wydziale Prawa i Ekonomii, mediator NVC), sędzia Ewa Drzewiecka (asystent badawczo-dydaktyczny na Wydziale Prawa i Ekonomii), mgr Magdalena Kaczmarzyk-Witecka (asystent dydaktyczny), mgr Beata Walczak-Kowalik (asystent badawczo-dydaktyczny), mgr Paweł Ruksza (asystent dydaktyczny), mgr Mariusz Książek (asystent dydaktyczny) oraz mgr Anna Warston (doktorantka).

Panel inauguracyjny otworzyli władze rektorskie i dziekańskie, którzy pełnili również funkcję moderatorów. Jako pierwszy głos zabrał adw. Jarosław T. Dawid, który wygłosił referat pt. *Konflikt w dziejach a mediacja*. Prelegent zwrócił uwagę na historyczne ujęcie mediacji i jej wpływ na współczesność. Kolejnym prelegentem był prof. dr hab. dr h.c. Marek Konopczyński, który dokonał rozważań na temat *Mediacji w przestrzeni resocjalizacyjnej – instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej*, uznając, że instytucja mediacji spełnia kluczową rolę w procesie resocjalizacji skazanych w postępowaniu karnym. Jako trzeci referat pt. *Prawa dziecka w kontekście mediacji – jak rozstrzygać spory bez wywoływania trzeciej wojny światowej* wygłosił dr Marek Michalak. W wystąpieniu podkreślono znaczenie mediacji rówieśniczej w relacjach szkolnych. Przedostatnim prelegentem była adw. Ewa Milewska-Celińska, wygłaszająca referat pt. *Mediacja w sprawach rodzinnych jako narzędzie budowania kultury dialogu*. Pierwszy panel został zamknięty wystąpieniem Magdaleny Rams na temat *Działań Ministerstwa Sprawiedliwości w obszarze mediacji*.

Kolejne panele zostały podzielone tematycznie. Wśród nich pojawił się: blok mediacji cywilnej, blok mediacji rodzinnej, blok mediacji karnej, blok mediacji rówieśniczej, blok mediacji gospodarczej, blok mediacji w prawie pracy i sporach zbiorowych, blok mediacji administracyjnej oraz blok poświęcony aplikantom w mediacji. W bloku mediacji cywilnej z referatem pt. *Symulacja mediacji cywilnej* wystąpili: Agnieszka Hibner oraz Jakub Kulik, z prezentacją pt. *Spotkanie koncyliacyjne w sprawach cywilnych* sędzia Mariusz Pisarczyk, z opracowaniem pt. *Informatyzacja postępowania mediacyjnego na tle projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 kwietnia 2025 r.* dr Piotr Sławicki oraz z referatem pt. *Efekt mediacji porozumienie? Czy przebicie głową szklanego sufitu?* dr Edyta Przybyłek. Moderatorami bloku mediacji cywilnej byli: dr Zbigniew Wiczorek oraz sędzia Ewa Drzewiecka. W bloku mediacji rodzinnej z referatem pt. *Symulacja mediacji rodzinnej* wystąpił dr hab. Tomasz Moll, z referatem pt. *Mediacja jako forma pomocy rodzinie w sytuacjach konfliktowych* sędzia Anna Cencora, z opracowaniem pt. *Mediacja z udziałem małoletniego – między ochroną*

a podmiotowością dr Anna Bicz-Kordonets oraz z tekstem pt. *Mediacja jako alternatywna metoda rozwiązywania sporów w sprawach o rozwód – aspekty prawne i praktyczne* r. pr. Karolina Kwiatkowska. Moderatorami bloku mediacji rodzinnej były: dr Anna Rogacka-Łukasik oraz r.pr. Karolina Kwiatkowska. W bloku mediacji karnej z referatem pt. *Symulacja mediacji karnej* wystąpił adw. Maja Sikora, z referatem pt. *Sprawiedliwość naprawcza sędziego* dr Patryk Łęski, prok. Tomasz Mielczarek, por. Anna Gmurowska, adw. dr hab. Monika Haczkowska, z referatem pt. *Progres, regres czy stagnacja? Miejsce mediacji karnej w praktyce polskiego wymiaru sprawiedliwości* dr Jacek Wałdoch, z opracowaniem pt. *Mediacja w badaniach Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości* dr hab. Paweł Ostaszewski oraz z referatem pt. *Czy i jak mediować w sprawach o zabójstwo?* – adw. Martyna Maciejewska-Przyłucka. Moderatorami bloku mediacji karnej byli: sędzia dr Patryk Łęski oraz prok. Tomasz Mielczarek. W bloku mediacji rówieśniczej z referatem pt. *Zrozum, zanim osądzisz – mediacja i empatia w codziennych relacjach* wystąpiły Agata Wierny, Ewelina Nowak-Olszowiec, Anna Borecka, z referatem pt. *Rzecznik Praw Dziecka jako mediator i ombudsman – wspólna rola w jednej instytucji na rzecz dobra dziecka* dr Patrycja Sołtysiak, z prezentacją pt. *Mediacje w praktyce edukacyjnej na przykładzie efektów projektu GANESA* dr. hab. Magdalena Tabernacka, prof. UW. Podczas tego panelu miało miejsce wręczenie przez dr. Marka Michalaka, dr Patrycję Sołtysiak oraz sędzię Annę Cencorę dyplomów ukończenia „Akademii Młodego Mediatora”. Moderatorami bloku mediacji rówieśniczej były: dr hab. Małgorzata Piasecka prof. UJD oraz dr Patrycja Sołtysiak. W bloku mediacji gospodarczej z referatem pt. *Symulacja mediacji gospodarczej* wystąpił r. pr. Tomasz Głębocki, z referatem pt. *Od konfliktu do kontraktu – jak mediacja może być początkiem nowej współpracy* r. pr. Sebastian Cekiera, z opracowaniem pt. *Mediacja w sporach zewnątrzorganizacyjnych* adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka oraz adw. Cezary Roguła, z tekstem pt. *Rola mediacji w sprawnym funkcjonowaniu przedsiębiorstwa* mgr Mariusz Książek, z referatem pt. *Efektywność mediacji w świetle ekonomicznej analizy kosztów procesu* sędziego Zbigniew Miczek oraz z opracowaniem pt. *Język mediatorów a język prawników. Dlaczego narasta napięcie?* adw. dr Małgorzata Kożuch. Moderatorami bloku mediacji gospodarczej byli dr Dorota Gębuś oraz mgr Mariusz Książek. W bloku mediacji w prawie pracy i sporach zbiorowych z referatem pt. *Symulacja mediacji* wystąpili: Mariola Pawłowska-Rak, Krzysztof Kraus oraz Marta Adaszyńska, z opracowaniem pt. *Mediacja w zbiorowym prawie pracy* dr Agnieszka Zwolińska, z tekstem pt. *Skuteczne wdrażanie mediacji w organizacji* Grażyna Górka oraz z referatem pt. *Potencjał sprzeciwu w mediacji w relacjach pracy* r. pr. dr Aneta Jakubiak-Mirończuk. Moderatorem bloku mediacji w prawie pracy i sporach zbiorowych była mgr Beata Walczak-Kowalik. W bloku mediacji administracyjnej z referatem pt. *Charakter sprawy administracyjnej a zdolność mediacyjna – uwagi na tle nowelizacji przepisów o mediacji w Kodeksie postępowania administracyjnego* wystąpiła dr hab.

Martyna Wilbrandt-Gotowicz prof. UKSW, z opracowaniem pt. *W poszukiwaniu praktyki stosowania mediacji w sprawach administracyjnych* dr Bartłomiej Chludziński, z tekstem pt. *Mediacja – „zerowa” instancja sędziego* Marcin Banaś, r. pr. Janusz Pyziak, dor. pod. Przemysław Jakub Hinc oraz radny Paweł Ruksza. Moderatorami bloku mediacji administracyjnej byli: dr Mariusz Paradowski, mgr Paweł Ruksza oraz mgr Anna Warston. W bloku poświęconym aplikantom w mediacji z referatem pt. *Wprowadzenie do mediacji* wystąpił apl. radc. Aleksandra Pawlak, z referatem pt. *Mediator – kwalifikacje i etyka mediatora* apl. adw. Klaudia Marszałek oraz apl. adw. Karolina Nowakowska, z opracowaniem pt. *Techniki mediacji. Impas w mediacji – r. pr. Zuzanna Szydło, z opracowaniem pt. Jak pełnomocnik powinien przygotować się do mediacji?* apl. radc. Artur Malec oraz r. pr. Marta Winkiel, z tekstem pt. *Mediacja rodzinna oraz mediacja w stylu NVC – Porozumienia bez przemocy* apl. adw. Klaudia Marszałek oraz apl. adw. Karolina Nowakowska, z tekstem pt. *Granice i możliwości mediacji karnej w polskim systemie prawnym* apl. adw. Paulina Dobrzelać oraz apl. adw. Maksymilian Barczyk, z opracowaniem pt. *Mediacja rówieśnicza oraz w sprawach dla nieletnich – charakterystyka* apl. adw. Zuzanna Struzik, z opracowaniem pt. *Nowe horyzonty mediacji, perspektywy objęcia mediacją kolejnych rodzajów spraw, postulaty zmian w prawie* apl. adw. Marta Kieszczyńska oraz z referatem pt. *Symulacja mediacji na podstawie przypadku z Turnieju mediacyjnego dla aplikantów radcowskich „Lider Mediacji 2024”* apl. radc. Aleksandra Pawlak, r. pr. Marta Winkiel, r. pr. Zuzanna Szydło. Moderatorem bloku poświęconego aplikantom w mediacji była mgr Magdalena Kaczmarzyk-Witecka.

Przedmiotowy kongres był ogólnopolskim wydarzeniem gromadzącym szerokie grono przedstawicieli świata nauki i praktyki – prawników, psychologów, mediatorów, pedagogów, nauczycieli, a także studentów i uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Było to miejsce spotkania ludzi połączonych wspólną pasją, ideą dialogu oraz przekonaniem o potrzebie budowania społeczeństwa opartego na wzajemnym zrozumieniu i szacunku. W trakcie konferencji uczestnicy mieli okazję wymienić się doświadczeniami, zaprezentować dobre praktyki oraz sprawdzone modele upowszechniania mediacji w różnych środowiskach społecznych i zawodowych. Dyskutowano o roli mediacji w systemie prawnym, edukacyjnym, rodzinnym i rówieśniczym, a także o znaczeniu kształtowania kultury dialogu od najmłodszych lat. Wydarzenie miało nie tylko charakter naukowy, lecz również integracyjny i inspirujący. Stanowiło ono przestrzeń do budowania relacji, nawiązywania współpracy między instytucjami oraz inicjowania nowych projektów promujących ideę pokojowego rozwiązywania sporów. Kongres potwierdził, że mediacja to nie tylko narzędzie prawne, ale przede wszystkim postawa oparta na empatii, zrozumieniu i gotowości do wspólnego poszukiwania rozwiązań.